

Nro. 17.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 28-dik napján 1795.
esztendőben.*

Batáviai Respublika.

Minekutánna a' Hollandiai zsóldba vétetett 25 ezer főből álló Fr. katonaságon kívül minden Fr. seregek ki költöztenek volna a' Batáviai tartományokból, azon közönséges rendelés is el törültetett, mellynek ereje mellett o stüverben ment a' Frantzia assignáta. Azok ellen a' Frantzia emigránsok ellen, a' kik hiteles levelek által meg nem mutathattyák, mi okon mulatnak a' szövetséges tartományokban, kemény hirdetmény tétetett közönségessé. — A' fogságban ülő *Repolaár* polgár, a' ki is a' Helytartó Fejedelem, és az előbbi Köz Rendek által követségbe küldetett Párisba, többek közt azzal is vádoltatik, hogy az

Orániai háznak kedvező régi constitutiót ismét
 akarta állítani. Egész erejekkel azon iparkod-
 nak a' patrióták, hogy az Orániai háznak ba-
 rátyjai, minden közönséges hivataloktól megfoly-
 tassanak. *Leydában*, még azok is le hányattak,
 a' kik ennekelőtte vagy beszédekkel, vagy való-
 sággal meg sértették 1787-dik esztendőből fogva
 a' patriótákat. — Az *Amsterdami* polgári előjá-
 rók egy bizonyos commissiót rendeltek azoknak
 közönséges tilztségtől leendő meg folytatókára:
 1.) A' kik a' politika dolgokban velek nem egyet-
 értő polgár társaikat meg bántották. 2.) Azokat,
 a' kik gonosz tselekedetek miatt vagy fogságra,
 vagy számkivetésbe vetettek, de ismét szabadság-
 ba helyheztek. 3.) A' kik eleget nem tettek
 kötelességeiknek. 4.) Azokat a' kik az 1787-dik
 esztendőbeli revolutió után a' hivatalyaiktól igaz-
 ságtalanul meg folytattaknak helyekre léptek.

Mind az *Amsterdami*, mind más Hollandiai
 levelek tagadgyák a' *Jóreménység* hegyének An-
 glusok kezébe lett esését; ellenben azt mondgyák,
 hogy illendő védelmező rendelkezések tétettek az oda
 menni szándékozó Anglusok ellen.

August. 9-ikét, mint az Orániai Helytartó Fe-
 jedelem születésének napját meg inneplették az
Osnabrükben mulató Hollandus tilztek, és sem-
 mit sem óhajtanak annyira, minthogy minél előbb
 alkalmatosságok lehessen a' Hollandus patrióták
 ellen való menetelre. Egy hat személyből álló
 commissiót rendeltek a' Hollandiai tartománynak
 képviselői az azon tartományban szedetni szokott
 dézmák törvényes, vagy törvénytelen vóltanak
 meg vizsgálására. A' Fr. hamis assignátáknak ké-
 szítését, ki adatását és fel tseréltetését halálos
 büntetés alatt meg tiltották a' Hágai Köz Rendek.

A' Fels. Dániai király *Kinsbergen* admirált
 a' Dániai hajós seregeknek fő kormányozójává tet-
 te, mellyről való akarattyát *Hágában* mulató kö-
 vetje által tudtára is adatta a' Batáviai respubli-

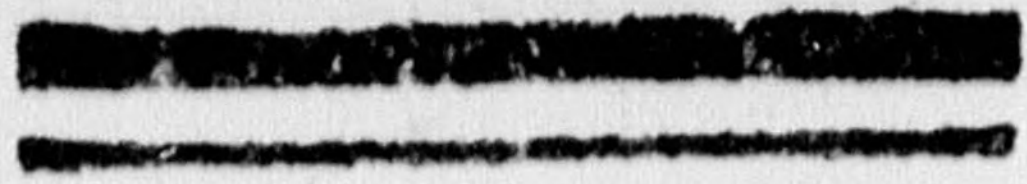
kának. A' nevezett admirális olly feltételek alatt állott a' Dániai király szolgálattára, hogy semminémű esetekben fegyvert nem fog hazája ellen.

Hadi Környülállások.

Az egyesült Austriai-Szardíniai ármádia nagy hirtelen oda hagyván Szaluzzói tábor helyét, az egész lovassággal együtt Cuneó felé indúlt. — Ebből azt jövendőlik a' hadi környülállásokra vigyázó emberek, hogy valamelly fontos fel tételek legyen, 's talán a' Fr. ármádiának derekát akarják meg támadni.

Augustusnak 16-dikán, 10 batallion Magyar és Német gyalogság egész artileriával, munitzióval, és bagázsiájával a' Svetzingeni táborból ki indulván, Brisgóviába marsirozott a' Wurmser kórmányára bízott corpusnak öregbítésére. Ezt bizonyítják a' Heydelbergai tudósítások is, 's azt mondják, hogy Svetzing alatt tsak egynéhány batallion maradt hátra,

A' Westfáliai kerületben fekvő Bergi avagy Montáni hertzegegségből ezeket írják Augustusnak 10-dikén: “ Végtére azok a' segítő seregek, a' mellyekről már régen szó vala, valósággal ide indúltak, és némelly része ma, más része hól nap várattatik ide. Mennyi foból álló legyen bizonyosan nem tudatik; mindazáltal tudva vagyon, hogy az első kolonne öt batallion gyalogságból, és 18 eskadrón lovasságból áll. Egyfersmind az ebben a' tartományban el széllett seregek is közelebb jönnek egymáshoz, 's egy része Kayserswert környékén telepedik le. A' fő kvártély még most Mühlheimban maradt. Úgy láttzik, hogy nem a' Rénuson való által költözések, hanem más fontosabb dolog legyen fel tett tzellyok. Az itt lévő hadi nép által elegendőképen fedetik tartományunk, és így keveset tarthatunk a' Frantziáktól,

kiknek nem olly nagy az erejek, mint a' miképen a' hazug *Fáma* ki hirdette vala.

A' hadi dolgokra nézve következendő környülállások estek értésünkre: *Gróf Wurmser* Feldmarsal e' folyó hólnapnak 15-dikén váratott a' *Svetzingeni* táborhoz, holott jelenvagyon már adjutánsa is. Ő fogja a' Császári Királyi ármádiának bal szárnyát commandérozni, 's megy *Freyburgba*, és ha békesség nem lesz, újjobbban próbát tesz a' Frantziák ellen, a' kik nem egy hanem több helyeken is szándékoztak a' Rénus vizén által költözni. A' *Düsseldorfiaknál* senki sem félt jobban az ellenségnek által jövetelétől, úgy hogy mind a' kórmányszék, mint a' Választó Fejedelem kalzfája és bútorjai, mind az ott lévő gárduzonnak holmije bellyebb vitetett. Most már ök is meg szabadúltak előbbi félelmektől, minekutánna *Gróf Wartensleben* Cs. K. hadi Tarmester a' *Moguntzia* és *Duisburg* közt táborozó Austriai seregeknek fő vezérje *August*. 9-dikén oda jutott volna. Utánna mentek a' *Mészáros* Ulánus regementjéből két divisió, a' *Karatzay* könnyűszerű lovas regementjének egy része, a' *Blankenstein* hulzárjainak 2 divisiója, és 6 batallion gyalogság, melyek *Kaiserswerth* környékén fognak le telepedni. Ez az egész tábor 15 ezer emberből álló lélzen, a' kik közt 4000 lovasság vagyon.

Észre vévén a' Cs. Kir. vezérek, hogy *Koblentz* körül is mozogjanak, és által jönni szándékozzanak a' Frantziák, számos népet rendeltének ki, a' kik a' fejér toronynál a' remete háznak által ellenében sántzokat ástak. *August*. 13-dikán viradtakor meg sajdítván a' dolgot a' Frantziák, keményen kezdetek sántz ásóinkra ágyúzni, és 9 óra előtt meg sem szüntek. Egyedül a' Cs. K. Generalitás jó rendeléseinek lehet közfönni, hogy *Neuvid* várasa meg menekedett a' tüztől.

Guisban a' *Mösel* mellett *Koblentztől* egy óránira fekvő falutskában sok nagy ágyúkkal,

és tábori hidakkal meg terheltetett hajók mentenek, a' honnan néhány nagy ágyúk szekerekre rakatván *Andernachba* küldettek.

Manheimből jött bizonyos tudósításokból olvassuk, hogy a' Palatinátusi Választó Fejedelemségből és Moguntziának környékéről *Laudauba* és *Strafzбургba* mentenek néhány Fr. seregek. — *Moguntziánál* tökéletes tsendesség vagyon, és ha ottan ottan Fr. desertorok nem jönnének táborunkba, nem is tudnák seregeink, vagyon é háború vagy nints. Kétségkívül azért vagyon ottan is tsendesség, mivel világos parantsolat küldetett *Báselből* a' Frantzia seregekhez, hogy a' Német Birodalom ellen való ellenségeskedéstül szünnyenek meg.

Azonközben előre látván azt a' Frantzia tisztek, hogyha tökéletességre megyen a' Német Országgal való békesség, nekik el kell eddig való zsiros tanyáikat hagyni, most már vendégeskedéssel, bálokkal, 's egyéb mulatságokkal töltik idejüket. A' Kolóniában lévő Frantzia seregeknek kormányozója *Champion* Generális sok költséget okozott illyetén mulatságai által a' városnak. Egy más Fr. Generális hat hét alatt 6000 tallér költséget tsinált *Jülich* városának. *Bonnban* komédia játékra való kedvek esvén a' Frantzia tiszteknek, minden muzsikusokat requisitióba vettek. — Mivel az illyetén mulatságok mind a' polgárnak, mind a' parasztnak terhére vagynak, nagyon zúgnak, 's morganak ellenek.

Német Birodalom.

Friderik Orániai hertzeg Augustusnak 9-dikén jutott *Osnabrükbe*. — A' Hannóverai Választó fejedelemségben öszve gyült és K. Británniába készült emigráns regementek ellenkező parantsolatott vettek. Gróf *Wurmser* Generál Augustusnak 20-dikán váratott *Freyburgba*, a' kire bizatott a' felső Rénusi ármádiának commandérozása. Augustusnak 18-dikán egy *Báselből Berlinbe* menő

kurír ment Frankfurton keresztül, 's fontos papir-
rosokat vitt magával. A' *Neuvidi* mezőségben egy
14 elztendő gyermek egy haubitz gránátra talál-
ván, fel akarta annak sütő lyukát fúrni, 's a' pus-
kaporrt belőle ki venni. Azonban meg gyúllad-
ván a' puska por, széllyel pattantotta a' gránátot,
a' gyermeknek egyik karját el szakasztotta, 's egész
testét úgy meg rontotta, hogy egy órával azután
lelkét is ki fújta.

Augustusnak 16-dikán egy szép manifestu-
mot adott ki *XVIII Lajos* Fr. király a' *Brisgóviai*
Mühlhejmban, mellynek rövid értelme ebből áll:
" Minden Frantziák, a' kik eddig való hibás vé-
lekedéseikről le mondanak, és a' királyi tronus-
nak lábaihoz borúlnak, kegyelmessen fognak fo-
gadtatni. Minden Frantziák, a' kiknek egyéb vét-
kek nem vólt, hanem hogy másoktól el tsábitatni
engedték magokat, bennünk nem kegyetlen birót,
hanem engedelmes atyát fognak találni. A' kik
a' közönséges zenebona között is hiveségünkben
maradtak; a' kik számkivetésünknek és nyomorú-
ságainknak nemes indulatú társai vóltak; a' kik
a' pártütésnek jármát le hányták; a' kik eleinte
vétkes vakmerőségben úszkáltak, hanem már most
jobb gondolatokra, és előbbi kötelességeikre viz-
sza térni kívánnak, mindnyájan a' mi fiaink lesz-
nek, mindnyájan részesülnek atyai szeretetünkben.
Mi Frantziák vagyunk; néhány gonosz emberek-
nek vétkes tselekedeteik épen olly keveset fogják
ezen nevet meg gyalázni, mint az *Orleáni her-
tzegek* gonofzságai a' *IV Henrik* királynak vérét.
Ez a' név, a' melly bennünket mindenkor kevé-
lyekké tett, érdemessé teszi azokat, a' kik azt vi-
selik. Szánnyuk azokat a' gyenge fejű embere-
ket, a' kik továbbá is el tsábitatni engedik mago-
kat; hiveségek szerentsétlen áldozatyának ham-
vait könnyhulátásainkal nedvesíttyük, sóhajtozunk
azoknak szerentsétlenségeken, a' kik a' pártoság-
nak védelmezése miatt életeket elvesztették. Nagy
örömünkre szolgált volna, hogyha őket az Anya-

szentegyháznak és Monarchiának kebelébe vissza vihattuk volna. A' mit ti szenvedtek mi is ugyan azt szenvedjük, és egyedül azt a' különös bódogságot kívánnyuk magunknak, hogy titeket ismét bódogokká tehessünk. Ki gondolta volna, hogy azon ármádia, melly másként a' királyi trónusnak istápjá vala, és mindenkor a' ditsőségért, betsületért, és királyáért hadakozott, valaha hívségtelenségbe eshessen? Tulajdon győzedelmei bizonyítják, hogy a' Frantziáknak szivekből ki nem lehet a' vitézséget irtani 's a' t."

Frantzia Ország.

A' Spanyolokkal szerzett békesség dolgában sok vad patriótának nem tettik, hogy semmi tikkely nints abban a' Frantzia respublika valóságának megisméréséről. Hogyha mások azzal kívánnyák őket tsendesíteni, hogy épen azáltal ismérte meg Spanyól Ország a' Fr. respublikát, mivel vele alkuba botsátkozott, azt felelik, hogy mi az oka, hogy az Austriai ház a' *Helvétziai* respublikának, és Spanyól Ország a' hét frigyes tartományoknak szabados valóságokat nem előbb hanem az 1648-ik esztendőben szerzett *Westfáliai* békességben esmérték légyen meg, ámbar már annakelőtte tractában botsátkoztanak is velek? —

Minthogy a' Fr. ármádia zsóldjának kész pénzben való öregbitésére kötelezte magát a' Convent, azt végzette, hogy a' nemzeti kintstárban lévő arany, és ezüst edények küldetessenek a' pénzverő házakba. *August.* 5-dikén ismét 33 millió assignátákat égettetett meg a' finántziára ügyelő *Commissió*; úgyhogy már most 2951 millió 683 ezer livrára megy a' megégetett Frantzia assignátáknak száma. —

Rennesnek környékén minden folyó vizeken lévő hidakat elrontottak a' Chouánsok, melly miatt lehetetlen a' patrióta seregeknek hozzájuk férkezni. *Alenconban* egynéhány lakosok el fo-

gattak azok közül, a' kik a' Chouánsok pártjára kivánták a' patrióta seregeket húzni.

Az *Augustusnak* 4-dik napján tartatott gyűlésben, *Hoche* Generálisnak egynéhány leveleit olvasta fel a' *Douvayi Mertin*, mellyekben a' többek közt ekként fejezte ki magát a' nevezett Fr. Generális: Képzelní sem lehet, *úgymond*, melly nagy haszna légyen a' Frantzia respublikának a' *Quiberoni* ütközetből. Az Anglusok által tengerpartjainkra ki hordatott tábori magazinumok számálhatatlanok, ezeknek másuvá való küldetések okoznak minékünk leg több gondot; 10000 millió hamis assignátánál többet hozott ide *Puisaye*. — Hasonló most *Quiberon* az Amsterdami kikötő helyhez, melly meg tetézve vagyon a' sok ládával, hordókkal 's több effélékkel; a' magazinumoknak fel jegyzésével még ezután 14 nappal sem lészünk készzen; a' szép liszt elegendő ármédiánknak hat hólnapig való táplálására; az eleség, ris kása, nádméz, kaffé, 's kiváltképen pedig a' kétszer sült pogátsa olly nagy bővségben vagyon, hogy egészlen el tévelyedünk a' nagy gazdagságban; a' montur, vagy katona köntös, ló szerszám, 's több efféle elegendő lészzen 30 ezer emberre.

Minekutánna a' Frantzia respublikához tartozó Amérikai szigeteknek Anglusoktól lett visszavételeket, és a' respublikának ottan lévő hadi és tengeri erejét elő beszélette volna *Defermont*, azt végzette a' Convent, hogy a' Frantzia Koloniák is a' Frantzia respublikának egészségéhez tartozó részek, és egyenlő törvényei jussai, és szabadságai legyenek az anya respublikával.

Quiról arról tudósította a' Conventet 1.) Hogy *Lyonban* ismét sok Terroristák légyenek, a' kik vialzkos kalapokat, és nagy botokat viselnek, 's minden irgalom nélkül agyon verik az esméretes patriótákat. 2.) Hogy az ottan lévő *Jésus kompaniának* tagjai egy réz táblát metzettek, melly-

nek közepén egy koporsó, két oldalán apró cserebokor, ennek lábánál pedig egy kígyó vagyon. — Első tekintettel, *úgymond Quiról*, ártatlannak lenni láttatik ez a' metzés; hogyha mindazáltal a' koporsó, és a' bokor közt levő helyet jól meg vizsgálja valaki, könnyen észre veheti azon néhai *XVI Lajosnak*, a' királynénak és a' megholt *Delphinusnak* ábrázattyaikat. A' kígyó a' Conventet ábrázolja.

Közönségesen beszéltetik Párisban, hogy a' Fels. Császár kész az árva királyi hertzeg aszszonykáért az Austriai fogságban lévő ministereket kiadni. *Básileából* írják, hogy egy fő ember ottan utazott volna által a' nevezett hertzeg aszszonynak Fr. Országból való ki hozására.

A' Convent által meg határozottatott új constitutióinak végén következendő nevezetesebb dolgokat lehet olvasni. 1.) A' közönséges hatalom azokban a' polgároknak, és polgároknak fiakban áll, a' kik alkalmasak a' fegyver viselésre. Ez a' hatalom két nemzeti gárdára, úgymint: A' *nyugvora* (Garde nationale sedentaire) és a' *szolgálatot viselőre* (Garde nationale en activite) fog fel osztatni. A' melly Frantzia az első gárdába bé nem iratik, tellyességgel nem élhet a' polgári jussal. Egy 100 ezer főből álló osztály avagy város nemzeti gárdájának kormányozását nem lehet egyetlen egy polgárra bizni: mindazáltal bizonyos esetekben tehet a' végre hajtó hatalom egy ilyen de ideig való fő kormányozót azon osztályban avagy városban. A' *szolgálatban lévő gárda* (Garde nationale en activite) név alatt békességnek idején is hadi és hajó seregeket fog a' Frantzia respublika tartani, a' mellyekbe semmi idegennek, a' kinek Fr. polgári jussa nintsen, bé nem lehet vétetődni. A' törvény tévő corpus fogja minden elztendőben a' végre hajtó kormányzéknek jelentésére a' szolgálatban lévő hadi seregeknek számát, és zsoldját meg határozni. A' Fr. respublika armádiájának fő kormá-

nyát nem lehet egyetlen egy emberre bizni. A' republika ellenségei ellen szolgáló közönséges hatalomnak részei a' végre hajtó kormányszéknek parantsolattya alatt fognak lenni. A' közönséges hatalom köteles előjáróinak engedelmeskedni. —

2.) A' nemzeti kintstár gondviselésére öt Commissáriusokat fog a' törvénytévő corpus ki nevezni, kiknek 5 ezrendnél tovább nem fog tartani a' hivatalyok, és minden ezrendben változik egy. Ezeknek kötelességek lészzen a' közönséges jövedelemre vigyázni, és a' közönséges hivatalt viselőket ki fizetni. Rajtok kívül még öt Commissáriusok fognak ki neveztetni, a' kik amazoknak hivatalyokra, és számadásokra vigyáznak, és minden ezrendben számot vesznek tőlök. —

A' *külső nemzetekre* nézve következő végzések találatnak az új Constitutióban. — 1.) A' Frantzia republika egyedül szabadságának, tartományainak, és frigyeseinek védelmezésére fog fegyvert. 2.) A' végre hajtó kormányszéknek jelentésére, de akkor is tsak a' szükséges esetekben, indít a' törvénytévő hatalom hadat. 3.) A' melly esetekben tartani lehet a' Frantzia republikának a' hadakozástól, köteles lészzen a' végre hajtó hatalom a' haza védelmezésére szükséges eszközöket meg tenni, és arról minden késedelem nélkül tudósítani a' Conventet. 4.) Ez a' kormány szék fogja a' külső politika dolgokat igazgatni, a' hadi és hajó seregeket, a' mint néki jónak tettzik, fel osztani. 5.) Szabad lészzen nékie másokkal fegyver szünésre, és neutralításra lépni, sőt titkos egyességet is tsinálni. 6.) Ez a' végre hajtó hatalom erősíti meg keze alá irásával az idegen hatalmasságokkal tsinált békességet, álliántziákat, kereskedésbéli traktákat's több efféléket, a' melyeket a' republika javára hasznosoknak és szükségeseknek lenni itél. 7.) Mindazáltal tsak akkor lészzen ezeknek erejek, a' midőn azok a' törvény tévő Commissió által meg vizsgáltnak, és jóvá ha-

gvatnak. 8.) Azomban a' titkos fel tételek első szempillantásoktól fogva gyakorlásban vétetődnek. 9.) A' Fr. respublikának kebelében le telepedett vagy le nem telepedett idegenek örökösei lehetnek ottan lévő idegen vagy Frantzia attyokfiainak. 10.) Jószágokat is vehetnek magoknak, és azokról épen olly rendelést tehetnek mint a' Fr. polgárok.

A' közönséges jussokra nézve a' következő dolgok határozottak meg az új Constitutióban: 1.) Semmi természeti törvényekkel ellenkező állapotot meg nem enged a' törvény. 2.) Mindennek szabad maga gondolattyaait ki mondani, ki nyomtatatni, és közönségesé tenni: úgy mindazáltal, hogy a' közönséges törvényt semmibe meg ne sértse. 3.) Senkinek sem adattatik kereskedésének, és mesterségének folytatására különös privilegium. 4.) Minden polgárnak szabad fegyver nélkül öszve gyűlleni; de nem szabad valamelly különös társaságot formálni. 5.) Semmi politika dolgokban foglalatoskodó magános társaságnak nem szabad más társasággal vagy levelezni, vagy avval magát szorosán öszve kötni. 6.) A' polgárok egyedül a' magok megyéjebéli gyűlléseikben gyakorolhattyaák politika jussaikat, azoknak adhattyaák bé kéréseiket, hanem nem szabad valamelly társaságnak közönséges névvel ilylyetén kéréseket bé adni. 7.) Minden örökséget bátorságossá teszen a' Constitutió. 8.) Senkit sem szabad azon vallásnak gyakorlásában, mellyet magának választott, meg akadályoztatni, hogyha a' törvényhez illendöképen viseli magát. — *Igy végzette a' 11 személyből álló Commissió Juniusnak negyedikén a' Fr. respublikának 3-dik esztendejében.*

Mársiliában, a' mint egy ottan Juliusnak 28-dikán költ levél beszéli, ismét talpra állott a' régi kalendáriom, és a' Fr. Decadi helyett újjobban a' Vasárnap tétetett a' közönséges nyugalomnak napjává. Az utolsó Decadin minden kereskedő és kalmár bóltok ki vóltak nyittatva, min.

den szabó, varga, és más mester emberek épen úgy dolgoztak mint más közönséges napokon. — Ezen napon, úgymint Juliusnak 28-dikán 100 *Tuloni* foglyok vitettek *Párisba*. Augustusnak 10-dikén azt javasolta *Desermont* a' Közjóra ügyelő Commissiónak képében a' Conventnek, hogy minden Frantzia polgároknak adassék szabadság az Anglusok ellen kapzsi hajókat kikészíteni, melyben meg is egyeztek a' nemzeti képviselők. — Ugyan ezen napon tartott gyűlésben, mellyben a' Fr. revolutio kezdetének inneplésére igen sok ember gyüllött öszve, és a' nemzeti képviselők is gál-la ruhájokban jelentenek meg, egy gyökeres orá-tiót mondott a' Conventnek mostani előülője *Dau-nou*, mellyben emlékezetet tett az 1791-dik esz-tendei constitutióról, a' Terroristák alkotmányá-nak le rontásáról, a' Fr. ármádiának gyözedel-meiről, Fr. Országának jövődöbéli bődogságáról, az új constitutióról, és a' közelgető közönséges békességről. A' nemzeti muzsikáló társaság, és néhány vak muzsikusok szép áriákat, és patrió-ta dallokat jádzottanak. *Doulcet* a' Frantzia ár-mádiának Olasz Országban mostanában történt gyözedelmeit előbeszéllette: “Közel vagyon *úgy-mond*, az a' szempillantás, mellyben a' Rénusi ár-mádiának vitézi, és az Spanyol békességnek szer-zői Olasz Országban lévő dolgainkat meg jobbíta-ni, és magokat nem védelmezni, hanem ellenségein-ket meg támadni fogják, és mi a' velünk békességet szerezni nem akaró Státusokat magunk fogjuk arra kényszeríteni, és újjabb gyözedelmi koszorúkkal vég-zeni ditsösséges hadakozásunkat.”

Augustusnak 14-dikén egy Párisi osztály de-putátusokat küldvén a' Convent eleibe azt sürget-te, hogy zaboláztassanak meg a' sok uzsorások, és vitéssék vissza a' régi kalendáriom. Ezen do-lognak meg fontolását a' tudományokra, és finán-tziára ügyelő Commissiókra bizta a' Convent. — Mind az eleségnek mind a' kalmár portékáknak arra naponként alább alább száll. Az Amériká-

ból Párisba ment jó hírek, a' bőv aratás, és a közönséges békességhez való bizodalom felejtetik a' Frantziákkal eddig szenvedett nyomoruságaiknak keserűségét. — A' Parisi tomlötzökben 3413 személyek ülnek.

Elegyes Történetek, és Tudósítások.

A' *Warsau* környékén lévő Orosz seregeknek száma meg öregbítetett. — Gróf *Suwarow* Orosz Feldmarsál kéresére 200 ezer mérő kenyérnek való búzát adatott ki a' Prussiai király maga magazinumaiból. *Ulmában* 200 ezer tsizmára való magazinumot kívánt adattatni Gr. *Clerfayt* fő hadi vezér. A' Hollandiai artilleriánál volt Frantzia emigránsok *Osnabrückbe* küldettek. — Minden nemzeti kintstárba találtatott aranyat és ezüstöt a' pénzverő házakba küldött a' Parisi Convent. — A' Spanyolokkal szerzett békesség által *Tallien* is hozzájutott szép feleségének atyai örökségéhez, kinek édes atya egy *Cabarrus* nevű Spanyol Országgi gazdag pénzváltó volt. — Tsak egy hajszálon múlt el, hogy *Tallien Quiberonból* Párisba lett vissza menetelekor a' Chouánsok markába nem esett, a' kik igen kegyetlenül szoktak az általok el fogatott patriótákkal bánni. — A' nem régiben Párisból Orientbe küldetett 26 hajós inasokat el fogván 25-öt közülök diribról darabra aprítottak, és tsak egyet hagytak életben, azért, hogy a' többieknek ismerentsétlen halálokról hirt vinne a' patriótáknak. — Két kezekbe esett vadász katonának kezeit és lábait el vagdalyván, az egyiket egy vas edényben meg sütötték, a' másiknak pedig a' fejét sajtóba tévén ölzve mor-solták. —

Gr. *Sombreuil* Oberster, a' ki a' *Quiberoni* ismerentsétlen ütközetben a' patrióták által el fogatott, és a' mint hallatik *Dolle* püspökkel együtt halálra sententziáztatott a' katona Commissió által, 28 elztendős szép ifjú ember és derék katona volt, 1792-ik elztendőben a' Prussiai armádiánál,

nevezetesen a' *Szekuly* Oberster corpusánál volon-
téroskodott, és sok próbáit mutatta vitézségének.
A' többek közt négy huzárral egy Fr. transpor-
tot és 100 Frantziát meg támadván, egynéhány
embert közülök le vagdalt, és minden tárfizeke-
reket és 4 ágyút el vett, melly vitéz tetteért, a'
pour le merite nevü vitézi rendel meg ajándékoz-
tatott a' Prussiai király által. Ezen okokból ki-
vánta mostan életet meg tartani. *Hoche* Generá-
lis, a' ki *Quiberonban* az emigránsokat meg verte,
27 elztendős ifjú, magas, termetes embernek, és
bátor vitéznek lenni mondatik. *Pichegrü* fő ve-
zér után, ő lett már most a' Frantzia nemzetnek
második bálványává. A' Svéciai követnek Báro
Staelnek hitvесе jelenlévén a' Convent gyűllésé-
ben akkor, a' midön a' *Quriberoni* ütközetről tett
tudósítás fel olvastatott volna, néhány nemzeti
képviselőket örömeben meg ölelt, 's meg csókolt.
A' *Wolhyniai*, *Bielki*, és *Chelmi* vajdaságoknak
lakosai az Orosz Császárné hiveségére való hitet
le tették. A' Londoni Parlamentom öszve gyűl-
lésének ideje Aug. 5-dik napjáról, Octobernek első
napjára halasztatott. *Pith* minister újobban 24
millió font sterlinget akar költsön fel venni az
Amérikába küldetendő hadi seregeknek szükségére.
— A' Frantzia új constitutió szzerént nints könny-
nyebb dolog mint az egymásra únt házásoknak
egymástól való el válások. Nem régiben egy ily-
lyen pár ember, kinek már három magzatjaik vól-
tanak, el akarván egymástól válni, meg nem egy-
gyezhettek gyermekeiknek fel olztásában, az alz-
fzony kettőt akart azok közül magának meg
tartani, de a' férfiú is. Illyen egymással való
vetélkedések közt, egy öreg alzfzony attyok-
fiát választották köz bíróúl, a' ki látván az el
válni akaró személyeknek magzattyaik eránt va-
ló indulattyát, ekként szakasztotta a' köztök tá-
madt pert félbe: Mennyetek, *ügymond*, haza, nem-
zjetek még egy magzatot, úgy olztán mind az
egyiknek, mind a' másiknak két magzattya ma-

rad. Az el válni akaró személyek engedvén a' tisztes öreg aszfzony jó tanátsának, haza mentek, és még most is szép egygyességben élnek egymással. — A' Spanyolok ellen hadakozott Fr. ármádiának nagyobb része a' *Wendei* olztályba menni, és a' Chouánsok kegyetlenségének véget vetni parantsoltattak. — A' *Gróningai* tartományban öszve veszvén a' principisták a' patriótákkal, ágybaföbe verték egymást, 's egynéhány embert a' más világra is küldöttek. — Tulonban 500 gyanús személyeket fogatott el az oda küldetett nemzeti képviselő. — A' *Terroristák*, avagy Jakobinusok sohol sem maradhatnak békességben, mindenütt, a' hol tsak találtnak, vagy el fogatnak, vagy meg fojtnak, cilly utálatossá lett Frantzia Országban a' *Roberspiere* gonolz tzimborás társainak a' nevek és személyek. — *Aquisgranumban* nagy zenebona támadt a' Frantzia katonaság közt, melly miatt egy egész granatéros kompánia meg fojztatván fegyverétől haza küldetett. — A' Berlini hadi Tanáts egy ifjúseborvosokból álló plánta iskolát állított fel, a' mellyből mindenkor a' leg tanúltabbak fognak a' regementekhez küldetni. Nem igaz, hogy *XVIII Lajos* Frantzia király *Báselben* vólna, még most is Veronában vagyon, hanem onnan Rómába memi, és a' Frantzia dolgoknak ki meneteléig ottan mulatni szándékozik. A' *Toskánai* nagy és fő hertzeg szabados meg maradást engedett Livornóban a' Batáviai respublika ottan lévő Consuljának, egyfzersmind minden ottan lévő Hollandiai kereskedő hajók épen olly jussal élnek mint éltek ennekelötte. — *Augustusnak* 12-dik napjára határozott meg az *Orániai* hertzeg Hollandiában hátra maradt jószágának kotyavetyére való adatása.

Török Birodalom.

Valamiképen hadi, úgy tengeri erejének öregbitésében is szorgalmatoskodik a' Fényes Porta. Ismét sok Svéciai tisztek és Ingenieurok mentek

Konstántzinápolyba, hogv ottan a' nagy hajóknak meg újjításokra alkalmas helyet készítenének a' tenger partján. Ezen egynéhány millióban kerülő munkának kormánya egy híres Anglus Inge-neurre bizatott. Két ágyúkkal, ágyú golyóbisokkal, és vassal meg terhelt Svéciai hajók várakozoda. A' Máltai vitézi Rendnek a' Fényes Porta örökös ostorának rabló hajói, 50 Török hajónál többet vettek el ebben az esztendőben; hanem minekutánna a' Kapután Basa is ki állott az archipelagusra, azóltától fogva azok sem mérészelnek a' Török Birodalomhoz közelíteni. Számos Európai kereskedők függesztenek hajóikra nagyobb bátorságnak okáért Prussus vitorlákat, és az ott lévő Pussus követtől könnyen lehet azokat nyerni.

A' Török Birodalomban is gazdag arátás vólt ez idén, nemtsak az Európai, hanem az Asiai tartományokban is. Afrikának, 's kiváltképen Egyiptomnak bővségéről ingyen sem lehet kételkedni, a' melly a' Török Birodalom gabonás tárának neveztetik. Ez okon igen sok Olasz Országi kereskedők mennek *Konstántzinápolyba* gabona vásárlás végett.

A' múlt Juliusnak 10-dikén történt *Konstántzinápolyi* tűznek a' békételen Jantsárok mondatnak okai lenni, 's két vagy három millió piasternél több kárt okozott. A' *Konstántzinápolyi* gyakorta gyúlladásoknak okai a' rozsz rendtartás, a' békételenség, és a' rozsz fa házak.

T u d ó s í t á s.

Tólna Vármegyében fekvő *Ozora* nevű mezővárosában, a' földes Uraság' hertzeg *Eszterházy* részéről el fognak kótyavetye (licitatio) által a' jövő Septembernek huszonkettődik napján adattatni száztizenhét darab lovak, úgymint: 36 anyakantzák; 12 idei; 17 egy esztendős; 19 két esztendős; és 18 három esztendős; 's 6 négy esztendős — tsödör (vagy mén) és kantza tsikók; 4 kotsiba való és terehhordó lovak; 's 5 különbkülönbféle színű tsödörök (vagy mén lovak).